

Lovforslag nr. L 22. Fremsat den 26. marts 1998 af arbejdsministeren (Ove Hygum)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Timeoverførsel og overgangsydelse m.v.)

§ 1

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 62 af 28. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 59, stk. 1, 2. pkt., ændres »fuld, sædvanlig arbejdstid« til: »37 timer«.

2. I § 59, stk. 2, 1. pkt., ændres »fagets normale arbejdstid« til: »37 timer pr. uge«.

3. I § 59, stk. 2, 2. pkt., og § 73, stk. 3, 2. pkt., ændres »9 måneder« til: »5 uger«.

4. I § 59, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Der kan herunder fastsættes regler om, at overskydende timer, jf. stk. 2, i særlige tilfælde opgøres i forhold til et andet timetal end 37 timer.«.

5. § 75 j affattes således:

»§ 75 j. Arbejde og indtægter medfører fradrag i overgangsydelsen, jf. dog stk. 6.

Stk. 2. Det er en betingelse for at bevare retten til overgangsydelse, at arbejdet ikke udføres som vedvarende selvstændig virksomhed, jf. dog stk. 4. Betingelsen gælder ikke mindre jordbrug.

Stk. 3. Arbejdet må ikke udføres som arbejde i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Begrænsningen gælder dog ikke mindre jordbrug.

Stk. 4. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte regler om, at

1) det uanset stk. 2 i særlige tilfælde er tilladt at

udøve selvstændig virksomhed som bibe-skæftigelse i sammenlagt højst 200 timer inden for et kalenderår, og

2) der under særlige omstændigheder kan gives tilladelse til, at et medlem, der har overtrådt bestemmelserne i stk. 2, stk. 3 eller regler udstedt i medfør af nr. 1, kan forblive i overgangsydelsesordningen.

Stk. 5. Til tilladelser efter stk. 4, nr. 2, kan der knyttes økonomiske vilkår.

Stk. 6. Et fuldtidsforsikret medlem har ret til at have indtægt ved lønarbejde, ved hvern eller ved mindre jordbrug, jf. stk. 2 og 3, på sammenlagt op til 29.100 kr. i hvert kalenderår uden fradrag i overgangsydelsen. Et deltidsforsikret medlem har tilsvarende ret til fradragsfri indtægt på 2/3 heraf. Et medlem, der udøver selvstændig virksomhed efter stk. 4, nr. 1, har ret til indtægten heraf uden fradrag i overgangsydelsen, men har herudover ikke ret til indtægter efter 1. eller 2. pkt. uden fradrag.

Stk. 7. Hvis medlemmet ikke modtager overgangsydelse i et helt kalenderår, nedsættes det fradragsfri beløb i stk. 6 forholdsmæssigt. Ligeledes reduceres de 200 timer, jf. stk. 4, nr. 1, forholdsmæssigt.

Stk. 8. Det fradragsfri beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og beløbet afrundes til nærmeste 100 kr. «.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 1998, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 5, og § 3 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. § 1, nr. 5, har virkning for sager om overgangsydelse, der på tidspunktet for bestemmelsens ikrafttræden ikke er endeligt afgjort i det administrative system.

§ 3

Stk. 1. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan under særlige omstændigheder give tilladelse til, at en person, som på grund af overtrædelse af de hidtil gældende regler i § 75 j, stk.

2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., har mistet retten til overgangsydelse og senere efterløn ved endelig administrativ afgørelse, efter skriftlig ansøgning kan indtræde i overgangsydelses- eller efterlønsordningen med virkning fra ansøgningstidspunktet, dog tidligst fra denne bestemmelses ikrafttræden. Ansøgningen skal indgives senest den 31. december 1998.

Stk. 2. Direktøren kan samtidig give tilladelse til, at medlemskabet af arbejdsløsheds-kassen genoprettes med uændret forsikringsstatus.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF. sp. 3222, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369, tillæg B sp. 673, tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 62 af 28. januar 1998.

Lovforslaget indeholder 2 elementer:

1. Opfølgning af anbefalinger i rapport fra udvalget om ukontrollabelt arbejde
2. Regler om overgangsydelse og selvstændig virksomhed.

Ad 1

Udvalget om ukontrollabelt arbejde havde til opgave at belyse, hvorledes de gældende regler om ukontrollabel arbejdstid virker i relation til arbejdsløshedsforsikringens regelsæt og komme med forslag til, hvorledes reglerne kan tilpasses de ændrede job- og arbejdsformer på arbejdsmarkedet.

Udvalget har i sin rapport fra december 1997 anbefalet en model for en ændret definition af, hvad der kan anses for kontrollabelt arbejde.

Endvidere har et flertal i udvalget anbefalet 2 justeringer i reglerne om timeoverførsel:

- en afkortning af afviklingsperioden for overførte timer
- der skal ikke ske timeoverførsel fra fritstillings-, ferie- eller sygeperioder.

Regeringen kan tiltræde udvalgets anbefalinger.

Det foreslås derfor, at den hidtidige afviklingsperiode for overførte timer afkortes fra de nuværende 9 måneder til 5 uger (§ 1, nr. 3).

Lovforslaget indeholder endvidere i § 1, nr. 1, og § 1, nr. 2, en præcisering af, hvad der i forbindelse med reglerne om supplerende dagpenge og reglerne om timeoverførsel forstås ved den ugentlige arbejdstid.

Udvalgets øvrige anbefalinger vil blive gennemført ved ændring af de administrative regler.

Ad 2

Efter de gældende regler har modtagere af overgangsydelse ret til at have lønarbejde i ubegrænset omfang samt til at have en indtægt på 29.100 kr. (i 1998) ved lønarbejde, hverv og mindre jordbrug, uden at der sker fradrag i overgangsydelsen.

Det foreslås, at forbudet mod at drive selvstændig virksomhed (bortset fra mindre jordbrug) lempes, således at det bliver muligt at påbegynde bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed i højst 200 timer årligt. Hensigten er, at der skal gælde samme regler, som gælder for efterlønsmodtagere, med hensyn til at få tilladelse til at drive virksomheden. Det afgørende vil således være, om medlemmet kan sandsynliggøre, at virksomheden ikke nødvendiggør en samlet arbejdsindsats på mere end 200 timer årligt.

Da det ikke på samme måde som ved lønarbejde er muligt løbende at opgøre indtægterne fra den selvstændige virksomhed, vil det være vanskeligt at administrere en ordning, hvor der gælder en indtægtsgrænse. Det foreslås derfor, at indtægten fra den selvstændige virksomhed ikke medfører fradrag, uanset indtægtens størrelse. Det skønnes ud fra erfaringerne med den tilsvarende ordning på efterlønsområdet, at de former for virksomhed, der kan blive tale om, vil have et så begrænset omfang, at de normalt ikke vil kunne medføre en indtjening, der væsentligt overstiger 29.100 kr. Har modtageren af overgangsydelse også lønarbejde, vil indtægten herfra medføre fradrag i overgangsydelsen efter reglerne om timefradrag.

Det foreslås samtidig, at der i særlige tilfælde kan gives tilladelse til, at modtagere af overgangsydelse, der i mindre omfang har overtrådt reglerne om selvstændig virksomhed, kan forblive i ordningen. Til tilladelsen kan der knyttes økonomiske vilkår, fx således at indtægten fra virksomheden skal fradrages i overgangsydelsen. Der påtænkes fastsat samme regler, som gælder for efterløn.

Det foreslås endelig, at de nye regler får virkning for alle sager, der endnu ikke er afgjort i det administrative system. Personer, der ved en endelig administrativ afgørelse har mistet retten til overgangsydelse

eller efterløn som følge af overtrædelse af reglerne om selvstændig virksomhed, vil få mulighed for at ansøge om tilladelse til at genindtræde i overgangsydelses- eller efterlønsordningen med virkning fra ansøgnings- tidspunktet. Ansøgningen skal være indgivet inden udgangen af 1998.

Økonomiske konsekvenser

Det anslås, at forslaget om at afkorte 9 måneders perioden i § 59, stk. 2, og § 73, stk. 3, betyder en årlig merudgift på ca. 2 mill. kr.

Forslaget om at give modtagere af overgangsydelse ret til at drive selvstændig virksomhed i begrænset omfang har ingen økonomiske konsekvenser. Forslagene til overgangsbestemmelser i § 2 og § 3, der giver mulighed for i særlige tilfælde at tillade personer, der har overtrådt de gældende regler om selvstændig virksomhed, at forblive eller genindtræde i overgangsydelses- eller efterlønsordningen, vil betyde en merudgift for staten. Samtidig må forslagene formodes at medføre en kompenserende besparelse på andre former for overførselsindkomster. Antallet af personer, der vil kunne få en tilladelse, må anses for at være begrænset.

Miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser

Forslaget om en afkortning af afviklingsperioden for overførte timer vil medføre en betydelig administrativ forenkling for arbejdsløshedskasserne.

Forslaget om at give modtagere af overgangsydelse samme muligheder for at drive selvstændig virksomhed som efterlønsmodtagere, og de særlige overgangsregler i § 2 og § 3, vil betyde en øget administration i arbejdsløshedskasserne og Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen. Denne meradministration vil til en vis grad blive begrænset ved, at der vil være tale om tilsvarende regler, som gælder for efterløn.

Lovforslaget har i øvrigt ingen administrative konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 2 og 4

Det foreslås fastsat, at arbejdsmarkedets sædvanlige arbejdstid på 37 timer pr. uge gælder inden for alle faglige områder ved anvendelse af reglerne om supplerende dagpenge og reglerne om overskydende timer.

Der er ingen steder i loven en nærmere præcisering af, hvad der forstås ved den sædvanlige arbejdstid mv., og der er heller ingen angivelse af, at begreberne skal bruges entydigt. Det er dog forudsat i flere af regelsættene, at den normale ugentlige arbejdstid er arbejdsmarkedets sædvanlige, ugentlige arbejdstid. Dette gælder fx reglerne om supplerende dagpenge. Der er således tale om en tydeliggørelse af loven.

Det foreslås samtidig, at direktøren for arbejdsløshedsforsikringen får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at overskydende timer i særlige tilfælde opgøres i forhold til et andet timetal end 37 timer pr. uge, fx hvor der i kollektive overenskomster er fastsat en lavere ugentlig arbejdstid.

Til nr. 3

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Med den ændrede formulering af § 75 j bliver reglerne om selvstændig virksomhed i overgangsydelsesperioden parallelle med de regler, der gælder på efterlønsområdet.

Med bestemmelsen i stk. 4, nr. 1, kan direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætte regler om, at det i særlige tilfælde er tilladt at udøve selvstændig virksomhed i højst 200 timer pr. kalenderår. Reglerne tænkes fastsat efter de samme principper, som gælder for efterløn. Det betyder, at det vil være en betingelse, at virksomheden alene er baseret på medlemmets egen arbejdskraft, og at medlemmet over for arbejdsløsheds-kassen har sandsynliggjort, at virksomheden ikke nødvendiggør en samlet arbejdsindsats på mere end 200 timer årligt.

Med bestemmelsen i stk. 4, nr. 2, gives der mulighed for, at direktøren for arbejdsløshedsforsikringen i ganske særlige tilfælde kan dispensere, således at en modtager af overgangsydelse, der har overtrådt reglerne i stk. 2, stk. 3, og stk. 4, nr. 1, og i ubetydeligt omfang har drevet selvstændig virksomhed, kan forblive i overgangsydelsesordningen mod at indtægten fra drages i overgangsydelsen.

Det foreslås i stk. 6, at indtægten fra den selvstændige virksomhed ikke skal medføre fradrag i overgangsydelsen, men at det herudover ikke er muligt at have fradragsfri indtægter fra fx lønarbejde.

I stk. 7 er det fastsat, at de 200 timer i stk. 4, nr. 1, reduceres forholdsmæssigt, hvis medlemmet ikke modtager overgangsydelse et helt kalenderår. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan i medfør af § 75 n fastsætte nærmere regler herom, herunder at tilladelsen til at drive virksomhed i 200 timer kan gælde i år, hvor medlemmet overgår til efterløn, således at virksomheden kan fortsætte uændret ind i efterlønsperioden.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juni 1998. Reglerne om overgangsydelse i § 1, nr. 5, og § 3 foreslås dog at træde i kraft allerede dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Det foreslås endvidere, at § 1, nr. 5, får virkning for sager, der ved bestemmelsens ikrafttræden endnu ikke er afgjort i det administrative system.

Til § 3

Efter de gældende regler i § 75 j, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., er det ikke tilladt at drive vedvarende selvstændig virksomhed eller at arbejde i

en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Overtrædelse af reglerne medfører, at man må udtræde af overgangsydelsesordningen, og at man ikke har ret til ved det fyldte 60. år at overgå direkte til efterløn.

Det foreslås, at personer, der som følge af en sådan overtrædelse af § 75 j, stk. 2, har mistet retten til overgangsydelse ved en endelig administrativ afgørelse, kan ansøge direktøren for arbejdsløshedsforsikringen om tilladelse til at indtræde i overgangsydelsesordningen eller, hvis de er fyldt 60 år, efterlønsordningen. Det vil være en betingelse for at få tilladelsen, at personen ville kunne få dispensation efter de regler, der udstedes i medfør af den i § 1, nr. 5, foreslåede affattelse af § 75 j, stk. 4, nr. 2. Tilladelsen vil få virkning fra ansøgningstidspunktet, dog tidligst fra den dag bestemmelsen i § 3 træder i kraft. Bestemmelsen vil også omhandle de tilfælde, hvor overtrædelsen, der fandt sted i overgangsydelsesperioden, først opdages efter, at personen er overgået til efterløn.

Personer, der har mistet retten til overgangsydelse, og som har fået tilbagebetalingskrav for fejlagtigt udbetalt overgangsydelse, vil efter forslaget ikke kunne få overgangsydelse med tilbagevirkende kraft, og vil ikke kunne få eftergivet tilbagebetalingskravet.

Det foreslås i stk. 2, at personer, der er udtrådt af arbejdsløsheds-kassen, og som får en tilladelse efter stk. 1, samtidig får tilladelse til at genindtræde i kassen med samme forsikringsstatus.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget.*

§ 1

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 62 af 28. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 59, stk. 1, 2. pkt., ændres »fuld, sædvanlig arbejdstid« til: »37 timer«.

2. I § 59, stk. 2, 1. pkt., ændres »fagets normale arbejdstid« til: »37 timer pr. uge«.

3. I § 59, stk. 2, 2. pkt., og § 73, stk. 3, 2. pkt., ændres »9 måneder« til: »5 uger«.

4. I § 59, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Der kan herunder fastsættes regler om, at overskydende timer, jf. stk. 2, i særlige tilfælde opgøres i forhold til et andet timetal end 37 timer.«.

§ 59. Når et ledigt medlem, som er arbejdsøgende til arbejde i fuld, sædvanlig arbejdstid, opnår arbejde af kortere varighed, nedsættes dagpengene. Nedsættelsen sker efter forholdet mellem medlemmets arbejdstid i vedkommende uge og fuld, sædvanlig arbejdstid. Inden for områder, hvor nedsættelse ikke kan foretages på grundlag af arbejdstiden, sker nedsættelsen under hensyn til arbejds lønnen.

Stk. 2. Har et medlem haft beskæftigelse af større omfang end svarende til fagets normale arbejdstid, overføres alle overskydende timer fra de forudgående 12 uger, dog 3 måneder for månedslønnede, før ledighedens indtræden. Dog bortfalder overskydende timer, der ikke er opbrugt inden for 9 måneder fra opgørelses-tidspunktet.

Stk. 3. Hvis et medlems arbejdstid ikke eller kun vanskeligt kan kontrolleres, skal indtægten fra arbejdet ved opgørelsen af overskydende timer, jf. stk. 2, omregnes til timer med den til enhver tid gældende omregningsats.

Stk. 4. Særregler om nedsættelse af dagpenge kan fastsættes for arbejdsområder, hvor forholdene muliggør, at et ledigt medlem opnår særlig høj arbejds løn i en begrænset arbejdstid.

Stk. 5. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter nærmere regler efter forhandling med Landsarbejdsrådet.

5. § 75 j affattes således:

»§ 75 j. Arbejde og indtægter medfører fra-
drag i overgangsydelsen, jf. dog stk. 6.

Stk. 2. Det er en betingelse for at bevare retten til overgangsydelse, at arbejdet ikke udføres som vedvarende selvstændig virksomhed, jf. dog stk. 4. Betingelsen gælder ikke mindre jordbrug.

Stk. 3. Arbejdet må ikke udføres som arbejde i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Begrænsningen gælder dog ikke mindre jordbrug.

Stk. 4. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte regler om, at

1) det uanset stk. 2 i særlige tilfælde er tilladt at udøve selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i sammenlagt højst 200 timer inden for et kalenderår, og

2) der under særlige omstændigheder kan gives tilladelse til, at et medlem, der har overtrådt bestemmelserne i stk. 2, stk. 3 eller regler udstedt i medfør af nr. 1, kan forblive i overgangsydelsesordningen.

Stk. 5. Til tilladelser efter stk. 4, nr. 2, kan der knyttes økonomiske vilkår.

Stk. 6. Et fuldtidsforsikret medlem har ret til at have indtægt ved lønarbejde, ved hverv eller ved mindre jordbrug, jf. stk. 2 og 3, på sammenlagt op til 29.100 kr. i hvert kalenderår uden fradrag i overgangsydelsen. Et deltidsforsikret medlem har tilsvarende ret til fradragsfri indtægt på 2/3 heraf. Et medlem, der udøver selvstændig virksomhed efter stk. 4, nr. 1, har ret til indtægten heraf uden fradrag i overgangsydelsen, men har herudover ikke ret til indtægter efter 1. eller 2. pkt. uden fradrag.

Stk. 7. Hvis medlemmet ikke modtager overgangsydelse i et helt kalenderår, nedsættes det fradragsfri beløb i stk. 6 forholdsmæssigt. Ligeledes reduceres de 200 timer, jf. stk. 4, nr. 1, forholdsmæssigt.

Stk. 8. Det fradragsfri beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og beløbet afrundes til nærmeste 100 kr. «.

§ 75 j. Arbejde og indtægter medfører fradrag i overgangsydelsen.

Stk. 2. Arbejde må ikke udføres som vedvarende selvstændig virksomhed eller som arbejde i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Begrænsningen gælder dog ikke mindre jordbrug.

Stk. 3. Et fuldtidsforsikret medlem har ret til at have indtægt ved lønarbejde, ved hverv eller ved mindre jordbrug, jf. stk. 2, på sammenlagt op til 27.500 kr. i hvert kalenderår uden fradrag i overgangsydelsen. Et deltidsforsikret medlem har tilsvarende ret til fradragsfri indtægt på 2/3 heraf. Hvis medlemmet ikke modtager overgangsydelse i et helt kalenderår, nedsættes det fradragsfri beløb forholdsmæssigt. Det fradragsfri beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og beløbet afrundes til nærmeste 100 kr.

Skriftlig fremsættelse (26. marts 1998)

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg tillader mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Timeoverførsel og overgangsydelse m.v.).

(Lovforslag nr. L 22).

Forslaget er en genfremsættelse af det lovforslag (nr. 194), som blev fremsat den 19. februar 1998, samme dag folketingsvalget blev udskrevet. Forslaget blev derfor ikke behandlet af Folketinget.

Lovforslaget indeholder følgende ændringer i arbejdsløshedsforsikringsloven:

1. En afkortning af afviklingsperioden for overskydende timer fra de nuværende 9 måneder til 5 uger.
2. En præcisering af, at supplerende dagpenge og antallet af overskydende timer skal opgøres i forhold til arbejdsmarkedets normale ugentlige arbejdstid på 37 timer.

3. Det foreslås, at overgangsydelsesmodtagere får samme mulighed som efterlønsmodtagere for at drive selvstændig virksomhed, således at det blive muligt at påbegynde bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed i højst 200 timer årligt.

4. Der foreslås endelig en overgangsregel, hvor efter personer, der har mistet retten til overgangsydelse, og som ville kunne have fået en dispensation til at bevare retten til overgangsydelse, hvis de nu foreslåede regler havde været gældende ved overgangsydelsens indførelse, får ret til at ansøge om at indtræde i overgangsydelsesordningen eller efterlønsordningen med virkning fra ansøgningstidspunktet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.